

WSTĘP	3
1. Problem pracy	3
2. Przyjęte założenia	7
3. Cele i struktura pracy	10

Część pierwsza

TEORIA FILMU DYDAKTYCZNEGO JAKO DYSCYPLINA PEDAGOGICZNA

I. METODOLOGICZNE PODSTAWY TEORII FILMU DYDAKTYCZNEGO	13
1. Wprowadzenie	13
2. Teoriopoznawcze przesłanki teorii filmu dydaktycznego	13
3. Psychologiczne podstawy teorii filmu dydaktycznego	16
4. Rola niektórych koncepcji dydaktycznych w konstruowaniu teorii filmu	19
5. Znaczenie filmologii dla teorii filmu dydaktycznego	21
6. Przydatność cybernetyki i semiologii dla teorii filmu dydaktycznego	23
7. Metodologiczna charakterystyka teorii filmu dydaktycznego	24
a. Funkcja teorii	25
b. Charakter teorii	26
c. Strategia i metody badawcze teorii	28
8. Uwagi końcowe	30
II. PRZEDMIOT TEORII FILMU DYDAKTYCZNEGO	32
1. Wprowadzenie	32
2. Zmienne i zależności stanowiące przedmiot teorii filmu dydaktycznego	33
3. Film dydaktyczny jako przedmiot teorii	36
4. Metodyka stosowania filmu dydaktycznego jako przedmiot teorii	39
5. Cele kształcenia realizowane za pomocą filmu dydaktycznego	40
a. Pojęcie celów kształcenia	41
b. Krótka charakterystyka celów	43
6. Rola niektórych procesów psychicznych w uczeniu się z filmu	49
a. Motywacja	50
b. Nastawienie i uwaga	52
7. Uwagi końcowe	53

III. ANALIZA ELEMENTÓW TWORZYWA FILMU DYDAKTYCZNEGO . . .	55
1. Wprowadzenie	55
2. Warstwa obrazowa filmu dydaktycznego	56
a. Plany filmowe oraz punkty i kąty widzenia kamery	57
b. Ruch i czas w filmie dydaktycznym	63
c. Oświetlenie obrazu filmowego	65
d. Barwa obrazu w filmie dydaktycznym	66
3. Obraz graficzny w filmie dydaktycznym	69
4. Dźwięk „naturalny” w filmie dydaktycznym	73
5. Rola i formy podawcze „słowa” w filmie nauczającym	77
6. Problem muzyki w filmie dydaktycznym	81
7. Uwagi końcowe	84
IV. DOBÓR I ORGANIZACJA MATERIAŁU NAUCZANIA W FILMIE DYDAKTYCZNYM	86
1. Wprowadzenie	86
2. Czynniki determinujące dobór i zakres treści przekazywanych za po- mocą komunikatu filmowego	87
a. Właściwości filmu	87
b. Funkcje filmu dydaktycznego	90
3. Montaż pionowy w filmie dydaktycznym	91
a. Film jako układ bodźców pierwszo- i drugosygnalowych	92
b. Typy relacji między warstwą obrazową a słowną w filmie dydak- tycznym	95
4. Struktura filmu dydaktycznego	97
a. Analiza struktury istniejących filmów dydaktycznych	98
b. Teoretyczne przesłanki optymalizacji struktury	100
c. Model struktury filmu dydaktycznego	102
5. Tempo przekazywania informacji w filmie dydaktycznym	107
a. Wpływ tempa przekazywania informacji na efektywność jej przy- swajania	107
b. Jednostka miary tempa filmu dydaktycznego	109
c. Próba określenia optymalnego tempa przekazu informacji w filmie dydaktycznym	111
6. Uwagi końcowe	113

V. FILM DYDAKTYCZNY W PROCESIE NAUCZANIA-UCZENIA SIĘ . . .	115
1. Wprowadzenie	115
2. Krótka charakterystyka procesu nauczania-uczenia się	116
3. Film dydaktyczny w procesie kształcenia realizowanego tokiem po- dającym	118
a. Miejsce filmu w nauczaniu-uczeniu się podającym	118
b. Przygotowanie uczniów do odbioru filmu	120
c. Prezentacja komunikatu filmowego	122
d. Opracowanie treści filmu	124
e. Kontrola i zastosowanie informacji	127

4. Film dydaktyczny w procesie nauczania-uczenia się realizowanego tokiem poszukującym	128
a. Miejsce filmu w nauczaniu-uczeniu się poszukującym	129
b. Wytwarzanie hipotez jako przygotowanie do odbioru filmu	130
c. Weryfikacja hipotez za pośrednictwem filmu dydaktycznego	131
d. Opracowanie, zastosowanie i kontrola informacji	132
5. Uwagi końcowe	133
VI. FILM DYDAKTYCZNY W PROCESIE SAMOKSZTAŁCENIA	135
1. Wprowadzenie	135
2. Charakterystyka procesu samokształcenia	136
3. Kierownicza rola instrukcji metodycznej w procesie samodzielnego uczenia się z filmu	139
a. Przygotowanie się samouka do odbioru treści filmu	141
b. Prezentacja, opracowanie i kontrola opanowania treści filmu w procesie samokształcenia	142
4. Próba oceny efektywności instrukcji metodycznej	144
5. Uwagi końcowe	146
ZAKOŃCZENIE	147
BIBLIOGRAFIA	149
SUMMARY	159
PE3IOME	161